

# HÁBORÚ

Előzetesi árak

Hetyben:	Yldéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K.
1 évre 1 K 80 f.	1 évre 3 K.
1 évre 3 K 60 f.	1 évre 6 K.
1 évre 7 K 20 f.	1 évre 12 K.

Megjelenik minden hétköznap-este  
8 orakor

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Szent István-ter 1.

Egyes szám: hétköznap 2 f.  
Vasárnap 4 f.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

## Igy az igazság.

Rajtam kívül semmim sincsen s a hazáért vérzem. Hányan vannak teli érzénnel, sok földdel, s senkijük sincs a csatáren. Még a háboru céljaira is alig áldoztak, vagy talán semmit. Igy ebatják a földnélküli János szegvitéz, s a templom egere szegénységű János katonának igaza van. Ezek a János katonák védik meg a Többföldes gazduramnak a jószágát, a Nagypénzü ur Wertheimjét, az ő vérük rajtuk, az igazi vérük, amely testükből hullott ki. És hány Sokföldes gazduramnak és Nagypénzü urnak senkije sincs a csatában, talán még öt koronát sem adtak a háborus haza oltárára, csak tejfeleztek a csatából?

Itt szólat meg az igazság s azt mondja, hogy ezek is háborusokdjanak. Ha a szerencse megóvta őket az ellenség golyójától s nem hullhat a vérük, hulljon a pénzük. Adjanak ok is. Ne öt-tíz-ötven-száz koronát, hanem a pénz, a vagyon arányában. Ugy, mint az új hadiadót sarcot vesz a huszezer koronás jövedelmekből. Mindenki hadiadózzék, ha nincs a csatában, de van valamije. A többföldes gazduram is, meg a pénzes ur is. Ez az igazság. Nem mentek csatába, a jövedelmükhöz mért hadiadó legyen az ő lövészárkuk. Milliókra van szükségük azoknak, akiket munkaképtelennek küld haza a háboru, akiknek kenyérkeresőjük, felnevelőjük ottmarad. Ennek előteremtése az ő kötelességük is. Hadiadót azokra, akik nem proletárok és nem mennek a csatába. Mert így az igazság.

## A HÁBORU.

A kelet-pórosországi orosz betörés, mely különösen Tilszit ellen irányult, mindenestre azt célozta, hogy ut nyisson az orosz haderőnek Németország belseje felé, hogy áltál elvonja a németek figyelmét a szorongatott Varsótól. A terv nem sikerült, Hindenburg és a Mazuri mocsarak ismét elvégezték kötelességüket, az orosz hadsereg fokozatosan szorult ki a keleti porosz tartományokból. — A kárpáti harcokban óriási veszteséget szenvedtek az oroszok. Különösen Dukla körül rettenetes nagy aratása volt a halálnak. Az utolsó napon 1200 embert fedte a csatateret; az utóbbi napok harcaiban pedig ötvenezer halott és sebesült volt az oroszok vesztesége. — Bukovina is tiszt már az oroszoktól; az események fejlődése, csapataink erőyes offenzívája arra kényszerítette az oroszokat, hogy a megszállott területeket kiürítsék; ez a sikerünk már azért is jelentős, mert így az orosz sereg Délkeleti-Galiciában elfoglalt állásait is veszélyeztetni előnyomulásunk.

A németek azt jelentik az argonnei harcokról, hogy Ypern körül a német csapatok elfoglalták egy kilométer hosszú fronton az ellenség hadállásait; ennek a kis támadásnak az a jelentősége, hogy ezzel Ypern körül van zárva három oldalról. Ezek a kisebb harcok és összejöttések azt mutatják, hogy a németek mindenhol fölényben vannak ellenfeleik fölött. — A bejelentett német blokádat hatása már meg látszik Anglia kereskedelmi forgalmán. A semleges hatalmak febr. 18-án megszüntetik az Angliával való kereskedelmi összeköttetést és előkészületeket tettek arra; hogy Anglia a semleges lobogók felhasználásával nehogy kijátszassa a fenyegető körülzárást. — Török-pórog összejöttéséről adnak hírt az újságok. Ha ez az összejöttés teljes sikerre vezetne, úgy a Balkánon a világháborúnak egy új fázisa kezdődik, melynek hatásai még beláthatatlanok.

## Egy D.V. műhelyi munkás harctéri levelei.

A helybeli délvasúti műhely főnöke volt szíves rendelkezésünkre bocsájtani az alább következő rendkívül érdekes leveleket, melyeket neki egyik alkalmazottja, Fuchs József, most tart. törzsőrmester írt. A levelek írja az 1. osztályú ezüst vitézségi érem kitüntetésű.

Az első levél Homonna megvételéről s e nagyszerű diadalban a mi derék őrmesterünk századának szerepét írja le, a másik pedig a vitézségi érem elnyerésének történetét. Mai számunkban az első, holnapiban pedig a második levelet adjuk.

### I. levél.

Nagyságos Főnök Ur!

Igéretemhez híven elkezdtem a háboru folyamán átélt események leírását.

November havában a hadvezetőség több teljesen új honvédhadosztályt állított föl. Mi a pécsi... sz. honv. gy. e. kötelékéből a... honvéd gy. ezred... sz. zászlóalját alkotjuk:

Nagyságos Főnök Ur!

November 23-án este 9. óra 30. perckor indultunk el Pécsről. 25-én reggel érkezünk Órmező állomásra, hol kiszállunk, mert a következő állomás Homonna már az oroszok kezében volt. 25-én egész nap érkeztek a hadosztály kötelékébe tartozó csapatok és estére már készen is állott az egész hadosztály. Parancsnok a hadosztálynak Kornhábér Adólf altábornagy, ki a 17. h. gy. ezrednek is volt egyideig parancsnoka. A mi ezredünk parancsnoka Markóczy Antal alezredes, ki Pécsen a 69. gy. e. kötelékében mint század- és zászlóaljparancsnok több éven át teljesített szolgálatot. 25-én az oroszok Homonnán épen tizenet adtak, midőn a mi ágyunk is beleszóltak a koncertbe, ami az oroszok között nagy veszteséget és zavart okozott; a gyalogság aznap nem alkotkozott a küzdelemben. 26-án kora reggel több oszlopban megindultunk az ellenség fölkeresésére. A mi hadosztályunk feladata volt az oroszokat, illetőleg Homonnát megkerülni és hátba támadni. Zászlóaljunk bal oldalvéd gyanánt lett

kiüldve. Estére már mintegy 3-4 kilométernyire közelítettük meg az orosz hadállásokat s éjjelre a Homonnát uráló magaslatok egyikén foglaltunk állást. Közben észrevettük, hogy fölünk jobbra 2 orosz gépfegyver működik s miután fölvolt, hogy további előnyomulásunknál hátba támad bennünket, elhatároztott, hogy ártalmatlannokká kell őket tenni. Erre a küldetésre önkéntes jelentkezésre szözlötték fel az embereket, kik is tiszseresen többen jelentkeztek a kelleterél. 1 tiszt és 20 ember lett kiválasztva és körülbelül 2 órai izgalmas várakozás után hozták a 2 gépfegyvert 28 fogollyal együtt, alva találták az egész csapatot s könnyű szerrel elnyomták őket minden veszteség nélkül. Ez volt az első ténykedése zászlóaljunknak. 27-én reggel az ágyuk böm-bölése és sűrű puskaropogás között megindultunk az orosz hadállások ellen, zászlóaljunk 10. 11. 12. százada csakhamar találkoztak is az ellenséggel, mert századunk, a 9. század tartaléka volt; mi még egyelőre nem avatkoztunk a harcba. Közben hozták az első sebesültet, a 10 század őrmesterét. Az első vér látása sorkat arcát elápasztotta, mihez nagyban hozzájárult az is, hogy 16 orosz ágyu éppen fejünk felett küldte pusztító lövegeit s a sok ezer puska ropogása, mit az erdő is borzasztóan visszhangzott. Ekkor történt, hogy előttünk hirtelen felbukkant egy 10 főből álló orosz őrjárat. Valakirájuk lőtt, mire egy orosz felbukott, erre a többiek is tüzeltek s az oroszok pillanat alatt a földön heverték. Midőn odafutottunk, láttuk, hogy egy orosz sértesen, csak hirtelen lefeleadt s így menekült a haláltól. Egy németül is beszélő lengyel zsidó volt és rögtön értesített minket, hogy jobbról erős orosz csapat közeleg, s csapatunkat igyekszik oldalba támadni. A század azonnal irányt változtatott s mentünk eljűk. Az első vér és ellenség látására az arcok kipirultak és minden ember bátran, félelem nélkül ment előre. Eközben egy hadnagyunkat golyó találat, mire én vettem át szakasza parancsnokságát. Léerve a hegyről az erdő szelénél láttuk a foglyunk által jelzett orosz csapatot mintegy 500-600 lépés távolságban felénk közeledni; mintegy 800-an lehet-

**SOVEGJARTO vaszonruháza, Barátok epulete.**

**Nagy választék**

fehér és színes zsinór barchetból szőnyeg, takaró, paplan, kanaváson, lepedő, abrosz, törülköző stb.

1000 szabott árak mellett.

tek. Azonnal jól irányzott sortüzeket adunk s utána élénk tüzelést, amire anélkül, hogy egy lövést is tettek volna, vadul menekültek vissza több mint 100 halottat hagyva a mezőn. Tőlünk mintegy 1000 lépéssnyire mertek csak megállapodni s tüzelésünket viszonyozni, de nem sok eredménnyel. Közben azaz, hogy később a 11. század is hozzájárul csatlakozott s erős tűzben tartottuk az oroszokat, kik miután járőrüket megsemmisítettük, nem tudták, milyen erő van ellenük, a bekerítést félve visszavonultak. Mi pedig nagyobb veszteséget nem akarván magunknak okozni, az erdőt továbbra is egész éjjel megszállva tartottuk. Homonna felől egész éjjel olyasfajta nesz hallatszott, mintha az oroszok meneküléneek s ez igaz is volt. Reggel óriási örömről megöltünk egy 8 főtől álló huszár őrzőket bukkant ki a városból s felénk tartva jelentette, hogy Homonna tiszta az oroszoktól; éjjel elmenekültek.

Mint azt meg znap d. e. magarszant tisztektől hallottam, a mi 2 századunk támadása zavarta meg őket annyira, hogy Homonnát kiürítették, mert azt hitték, hogy nagyobb erővel vagyunk az oldalukban. Ha tudták volna?! Zászlóaljunkt ott a harc téren mindjárt dícséretet kapott tábornokunktól, mit úgy a tiszták, mint a legénység boldogan vett tudomásul. Veszteségünk a századtól 2 halott és 9 sebesült mindössze. Délig piiffőnök volt, azután megindultunk az oroszok üldözésére, kik több irányban menekültek. Az ezt követő eseményekről később fogok beszámolni.

Üdvözetlem küldve maradtam a nagyság főnök ur tisztelője:

Fuchs József  
tart. lövészörmszer.

## A VÁRMEGYE gabonaszükséglete.

Már-már tele volt a vármegye aggodalommal, hogy miként is fogja kibírni az aratásig a liszt-héscsökkent, mikor végre megérkezett a helygymnázium értesítése leírata, amelyben értesíti a vármegyét, hogy 500 vaggon búzát bocsájt rendelkezésre a rekvirált gabonából a következő feltételek mellett.

A vármegye köteles a búzát a maximális áron készpénz fizetés mellett átvenni. Viseli a szállítási költségeket, a zsákok árát, nemkülönben a rekvirálási költségeket is.

A vármegye részéről kötelező mód lehetőség a feltételek betartására, nevezetesen az aratási feladatra. Közben vezessék fel azonnal bonyolítást a gabonaválasztás, vagy pedig a malomokat két egységbe. Mivel a második megoldási mód olcsóbb lenne, amennyiben háhat meg-

takarítással jár, a helygymnázium ter felhívja a vármegye utján az egyes fészolgabiróságokat, hogy tárgyaljanak a malomokkal, vajjon hajlandók-e a rekvirált gabonát az előírt feltételek mellett átvenni. A malomokkal való megegyezés esetén a lisztkéreskedők is értekezletre lennének össze hívva, hogy ők viszont a malomtól hajlandók-e a lisztet átvenni. Ha a malomokkal és a lisztkereskedőkkel a megegyezés nem sikerült, akkor a vármegye kölcsönt vesz fel az 500 vaggon gabona átvételére.

## Az aratás kérdése.

(Hozzájárulás.)

Az aratás kérdése nem rég megjelent című cikkben olvastam, hogy a cikkező ur se tartja általában lehetőnek a gépekkel való learatást. Ez igaz, nagyon is igaz. Aratási szerződést nem igen kötnek ma a munkások, az áruzsora példájára munkauzóra elé akarják állítani az országot. A hatósági kényszer pedig nem tudja megakadályozni a munkauzósorát, mert ha a hatóság hajlja munkára a munkásokat az ilyen munkában nem lesz köszönet. Tehát mit csináljunk? Arató munkásra szükség van, mert nélkül nem országos, hanem európai éhínség vár ránk. Valami módon tehát az aratási munka kérdését meg kell oldani.

De hogyan? Arassanak az asszonyok, a leányok. Szerbiában például a nők már 3 éve maguk végzik az összes gazdasági munkákat. Azt hiszem azonban, hogy a magyar nő elé nem kell példa gyanánt állítani ellenségeink asszonyait, mert a magyar nő, a múltban, a jelenben is meg tette és megteszi az ő hazafias kötelességét. A magyar nő a harctéren is elmege s ápolja a sebesült katonákat. Nagyobb szolgálatot tesznek a hazának azonban, ha otthon maradnak és az aratási munkákat végzik. Nem akarom elvonnai a katonák betegágyai mellől se az arra rátermettelkes ápolónő gárdát, azoknak ott a helyük, a fainál asszony és leány azonban menjenek aratásra. Igaz, nem bírja a kaszát, de bírja a sarlót. Gyarlóbb, hosszadalmasabb lesz a munka, de legalább lesz aratás, lesz új buza. A falu papjának, jegyzőjének tanítójának a feladata, hogy ezt megérttesse a néppel.

Nagy szolgálatot tennének a hazának e téren a lelkes diákok. Szívesebben megynek neknek sportolnak. Hát kell egségesebb sport az aratási munkánál? Ha sokan vannak hozzá, nem is erőltetik meg magukat. Lelekes diájaknak meg fogják érteni ezt a kötelességet, csak az legyen, aki szelet, lelkesít őket! Mindenesetre a nők,

a diákok munkáját szakavatott munkavetők irányítanak és így a munka rendbe menne.

A sarló forgatása a nő, a diák kezében áldozat lenne a háza oltárára, de az ilyen áldozattól sokban függ hazánk jövője, háborunk sikeres kimenetele.

Egy gazda.

## Esetek Hindenburg-nagyfaluból.

(Eredeti tudósításunk.)

A spáherek hazaküldik egymást.

A lövészárkok élé éjjelre előretolt emberek biztosítják az alvók nyugalmát. Spáhereknek nevezi őket hadseregünk. Hindenburg nagyközség közel van a muszkához, ennél fogva a 69-es spáherek még közelebb állnak az ellenség spáhereihez. Némely helyen alig van közöttük kétszáz lépés távolság. Eleinte nagy haragban voltak s minduntalan összekaptak, lövöldözéssel föllármázták úgy a muszkát, mit bennünket. A vége rendszeren az lett, hogy a két szemközti levő lövészárkok is összevesszt és a zenebona reggelig tartott.

De fordult az idő, megszokták egymást a spáherek, belenyugodtak az egyelőre megváltozhatatlan szomszédságba, halgatagon megállapodás jött közöttük létre. Most éjszaka nem bántják egymást. A muszka is elfoglalja megszokott helyét, a miénk is, lesnek egymásra virradatig s amelyiknek jobb a szeme s előbb felédeszi a másikat rejtekhelyén, "jó reggelt" köszönt egy lövéssel. A másik viszont szonozza. Ha baj nem történhet, hátat fordítanak egymásnak, de egyik sem lö a másíkra, mikor visszafelé lépeget.

Ezek a lövések jelentik a reggelt. Egy óra múlva megbődül az ágyú és kidörgöli az álmot a legmélyebben alvó szeméből is és megkezdődik a nappali foglalkozás.

Ha jön a repülőgép.

Szép csendes időben úgy déltájón megjelennek a repülőgépek hadállásaink felett. Majd egy német, majd egy magyar repülő tiszt szeldeli a levegőt a muszka legnagyobb bosszúságára. Gyűlölik a kaukázusiak a repülőgépet, jobban, mint valamikor nálunk a falunépe a kerékpárt. Megfélekednek minden óvatosságról, kiugrálnak a lövészárkokból, úgy lövöldöznek föléle. Először a fejük látszik, de később annyira belemelegszenek, hogy kiálnak a tetőre, nem látanak, nem hallanak többé.

Ezt a düh-öt használják fel a miénk és sorba buktatják vissza a gödörbe a dühöngőket. Egy repülőgép történa 10-12 kaukázusi életébe került. Embereiket nem tudják visszatartani a muszkák, kénytelenek a miénk szemételeszórni a nehéz gránátjaik által

fölvért homokkal. Ezt viszont a mi öreg ágyúink nem tűrhetik s a repülőgép megjelenését napestig tartó csepetést követi. Így a repülőgépgyűlölők ágyuszó kiséréteben utaznak másvilágra.

A vadászszákmány.

Gazdag vadászterület volt valamikor Hindenburg nagyközség és környéke. Lehetett benne mindenféle vad, de most már szétugrottak a világ minden tájéka felé, a mókusok kivételével. Ugy látszik, ezek a legbátrabbak. Az első időben még mutatkozott nagy vad, később csak két ízben láttunk.

Egy muszka-érmelmű őz, szétruga a palotám tetejét, amikor öveéhez menekült, a másik meg egy hatalmas szarvas volt, melyet a mocsár-felől részben a muszkák nagy hujjosszal kergettek. A hindenburgiak nézték s nem zavarták a hajtók munkáját. A szarvas kiugrott a körből, át a muszka lövészárkon s egyenesen felénk tartott. A pecsenyét nem akarták elengedni az ázsiaik; valóságos sortüzeket ereregtek utána. A szarvas repült, várták a miénk, — a Vértés hegység erdeiben titokban vadászók — s elbuktatták az első lövéssel.

A hazahozatal volt a nehéz kérdés; szürkülött, a helyet megállapítani már nehéz lett volna; messziről őrizték éjjel, másnap 3 baka kiment, megkereste és hazahozta.

Odaát felálltak, most ők nézték, de nem lőttek, csak fájdalmas elismeréssel bölogattak. Ugy látszik van lovaság érzés a kaukázusi szivekben is! (Megjegyzem ez az eset az armée vadászati tilalom előtt történt.)

A Hindenburg-baka teszi le a pontot.

Csendes foglalkozáskép a lövészárkokban muszkákra vadászunk a bakák, a muszkák meg bakákra. Amint a legkisebb cél megjelenik a tulsó felén, rögtön akad, aki fegyvere végére veszi. Pakk-kumm! szól a muszka, vagy tompa csattanással vágódik a mi golyónk a muszka lövészárkok nyílásához. A békezarast egyik fél sem tűri, vissza lönek a határsértési pontról.

Több oldalról megfigyelték, hogy a lövöldözés addig tart, míg a muszka meg nem unja, mert a Hindenburg baka, ha három napon át tart is a párbaj, abba nem hagyja, míg a muszka el nem megy a lyuktól.

Az utolsó lövést mindig a 69-es adja le.

Helybeli előfizetőinket

kérjük, hogy a lapkihordónál levő előfizetési nyugtát minél előbb kiváltani sziveskedjenek, mert mostani súlyos anyagi viszonyok között csak azoknak küldhetünk lapot, akik az előfizetési kötelezettségnek eleget tettek.

## Bevonuló népfelkelők figyelmébe!

Albóing és nadrág gyapjú és teveszorból, gyapjúvetter, teveszór- és szörme mellény, nyakvédő, hósapká, érmelegítő, lábszárvédő, vízhatlan posztó- és bőrgamaschni, kötött- és báránnyelűes keztyű, teveszór-harisnya, talpmelegítő, szörme gallér, zseblámpa stb.

Nagy választékban, legolcsóbban **NOFITZER-nél** kapuható.

Vízhatlan hátizsák, fejtűdő és takaró-pokrócból nagy választék.

## A Székesfehérvári Kölcsonös Segélyző Egylet közgyűlése.

A Székesfehérvári Kölcsonös Segélyző egylet f. hó 14-én d. e. 11 órakor tartotta 47-ik rendes évi közgyűlést, Havranek József k. tanácsos elnöklete alatt.

Az elnök nagyérdemű megnyitó beszédében számolt be arról, hogy az intézet a világháború alatt mily fontos közgazdasági és szociális szerepet töltött be. Kiemelte, hogy a hitelle szorult és tökélyítő közönség érdekében áldásos tevékenységet fejtett ki. Az élénk tetszéssel fogadott beszéd befejeztével dr. Fiáth György egyleti tag indítványára a közgyűlés a jelentéseket és az évi zárszámadásokat tudomásul véve elfogadta és az igazgatóságnak, meg a többi bizottságoknak a felmentvényt egyhangulag megadta. Továbbá dr. Fiáth György egyleti tag bizalmát és elismerését nyilvánította a vezetőségnek és a tisztikarnak a nehéz időkben teljesített buzgó és eredményes munkálkodásukért.

Ezekután a közgyűlés közfelkiáltással egyhangulag megválasztotta:

**Igazgató-tanácsi tagokul:** Dr. Borchert Jenő, Deák Dávid, Dr. Eisenbarth Károly, Flaskár József, Klökner József, Konrád Kálmán, Miklós Géza, Szabó József, Weisz Miksa, Wertheim Armin.

**Igazgató-tanácsi póttagokul:** Dr. Eisenbarth Ferenc, Kálmán Sándor, Schlamadinger József, Schmetzer Nándor, Schön Rudolf, Wiener Armin.

**Felügyelő-bizottsági tagokul:** Fischer Manó, Id. Pápay Nándor, Piinn István.

**Felügyelő-bizottsági póttagokul:** Hübner Károly, Vida Pál.  
Az 1910. évi társulat végleszámadását felülvizsgáló-bizottságtagjaul: Bottka Zoltán, Dr. Fiáth György, Fittler Béla, Káldor Dávid, és Meister Adolf.

## Háborus apróságok.

**Tábori istentisztelet.** Egy magyar katona írja messze Lengyelország-ból a következő kedves sorokat: Vasárnap van. Néma csend és nyugalom vasárnapja. Tavólról agyudörgés, amibe beledől az irtózatos hóvihár, a mindent elsöprő rettenetes orkán. Hajnali 5 órakor ájtatos lelkek gyülekeznek a szalmacsűrben. A hatalmas szalmacsűr, az imént még menhelyül szolgált fáradt magyar bakáknek, most átalakult az áhítat lakásává. A csűr közepén áll egy nagybőv láda letakarva. Ez képezi az oltárt. Es ott áll Isten szolgálja, a feldpáter. Misét mond. A csűrben magukba szállott katonák felekezeti különbség nélkül imádkoznak. Ki ki a maga módja szerint. Látok keresztet vetni, térdre hullva imádkozni, látok két szidót a homlokán imaszíjjal! Mint denki imádkozik, aki itt van. Hiszen oly jól esik egy-egy fohászt küldeni a felettünk uralkodó Mindenható Urhoz. A pap magyar és német nyelven szól a sokat nélkülöző, tűző, harcól katonákhoz. Buzdít bennünket kitartásra és arra, hogy Jézus Krisztusról vegyünk példát a küzdele, a szenvedés, a a nélkülözés türelmes elviselésében. Csönd van: csak az üvölő orkán hallatszik kívülről és odabent elő-előtér a keblekkel egy-egy sóhajlás elfojtott vágyakozás. Ha gondolnak mindannyian. Lelki szemekkel

látják a szeretteiket, otthon maradt véreiket. A misének vége. Ki-ki meg a dolgára. Következik ismét a harc, a küzdelem. Sok, szegény katonának talán ez volt az utolsó imádsága, talán utoljára térdelt imádkozva a legszentebb áldozat alatt...

**A kereszt és a fálhold.** Évszázadok át harcban állott e kettő s a legvéresebb csaták hazánkban vivta ezen két jelvény népe. Az idő mindent megváltoztat. A kereszt megmaradt magasztos szimbólumnak, a fálhold már régen letetta vérengző kardját, de találkozott e kettő a csaták mezején és felvette mind a kettő a vér-zínét, a vöröset. S ime egy célt szolgál a kereszt és a vörös fálhold! Egymás mellett áll tehát a két jelvény, mert népe vállvetve küzd a zsarnokság ellen.

## HIREK.

**— Hamvazószerda.** A mai nappal kezdődik a nagybőjt, amelynek első napján, hamvazó szerdén az egyház hamut hint a híveinek homlokára, hogy emlékeztesse őket a magabaszálásra, a nagybőjti időszakra. Délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise lesz a székesegyházban, amelyet dr. Prohászka Ottokár aligazpüspök tart.

**— Tóth Aladár halála.** A régi jó magyar urak sorából való volt Tóth Aladár, aki hosszabb szenvedés után tegnap délelőtt 65 éves korában elhunyt. Egy tetőtől talpig becsületes, jószívű és mindenkitől tisztelt urral lett kevesebb, aki életében sokat dolgozott, a közjón fáradozott, akinek a szószeros értelemben nemes szíve volt. Valamikor városunkat képviselte a parlamentben, a szabad-élvű pártunk volt lelkes híve, de a politikájában is uriember volt, az ellenpártok hívei is mindenkor tisztelősen tartották. Amilyen töretlenül munkása a negyvennyolcas eszméknek fivére Tóth Arthur, a Székesfehérvári Hírlap felelős szerkesztője, ép oly meggyőződéses politikus volt ő a saját pártján. 1850. dec. 6-án született Székesfehérváron, középiskolai tanulmányait is itt végezte, míg az egyetemet Budapesten és Bécsben. Résztvev az okkupációban mint tartalékos tiszt. 1892-ben Székesfehérvár képviselőjévé választotta. Majd nagy utazásokat tett. Hosszabb ideig Konstantinápolyban tartózkodott, ahol török rendjeleket is kapott. Hosszabb ideig betegeskedett, az jutóbbi hetekben betejyosbodott, s kedden délelőtt meghalt.

A család a következő gyászjelentést adta ki:  
Ózv. nemes Tóth Aladárné szül. azari Zelenák Mária a-maga, úgy fia Aladár, valamint Tóth Géza, Tóth Éde és családja, Tóth Arthur és családja, továbbá az összes rokonság nevében is féjadalomtól megtört szívvel jelenti, hogy áldottlelkű szerettet férje, jó atya, testvér és rokon-nemes Tóth Aladár Székesfehérvár-és kir. város volt országgyűlési képviselője, törvényhatósági bizottsági tag és számos kitüntetés és érde- rend tulajdonosa, 1915. február 6-án d. e. 10 órakor, a

haldoklók szentségének előzetes ájtatos felvétele után, élete 65 ik évében lelkét visszaadta a Mindenhatóknak. A megboldogult hült teteme február 17-én d. u. fél 4 órakor a gyászháznál (Nagy Sándor-utca 2) történő beszentelés után a Szent-háromság sírkertben levő családi sír-boltban helyezték örök nyugalomra. Az engedélt szentmise-áldozat február 18-án d. e. fél 10 órakor fog a székesegyházban bemutatni a Mindenhatóknak.

**— A város öröksége.** Néhai Nagy Sándor hagyatéka körül, mint ismeretes, két bonyodalmas pör keletkezett. A pör befejeződött s dr. Kisteleki Károly városi főügyész 5737 koronát az örökségből a dunaföldvári takaréknál mint a várost megillető részt felvett.

**— Hósi halál.** Lehota János a pestvidéki törvényszék hivatalnok, aki a 4. tábori tűzér-zrednél mint tüzmester szolgált, súlyos sebbel került a helybeli Szent György kórházba, ahol tegnap kiszervevett. Temetése ma délután 2 órakor volt.

**— Közgyűlés.** A székesfehérvári és megyei kiskereskedők társulata főorvos (határozatképtelenség esetében fél 3 órakor) a „Kölcsonös Segélyegylet” (Nagy Sándor-ut.) tanácsjermében tartja rendes évi közgyűlést az alább következő tárgyszor-zattal: 1. A titkári jelentés és a társulati számadásoknak előterjesztése az 1914. évről. 2. Számvizsgálók jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása. 3. Kilépés folytán megüresedett 8 választmányi tagság és 8 választmányi póttag betöltése. 4. Titkár és két számvizsgáló választása. 5. Indítványok. (Az indítványok a közgyűlés előtt: 10 nappal benyújtandók.)

**— Hindenburg-baka temetése Bécsben.** Pápai Ferenc helybeli cipész, a Hindenburg-erzd közlegénye az északi harctéren kapott seb-jei következtében Bécsben meghalt. Vasárnap volt a temetése fényes katonai pompával. Jóllehet az egyszerű közembernek senkje sem volt az osztrák fővárosban, mégis fényes temetést rendeztek neki. A koporsót 18 koszorú fedte. A hivatalos diszországon kívül sok tiszt is résztvev a temetésen. Ugy-látszik, ott másként temetik a hő-söket, mint nálunk.

**— Népfőlkelői szemle.** A legközelebbi népfőlkelői szemle Székesfehérvár számára március hó 16-17. és 18-ik napján lesznek.

Válon február 18 — 21-ig. **Mórton 22-én:** Pusztavám, Csákbéreny, Csótkakó, Csákvár, Fehérvárcsurgó, Bodajk, Söröd, Nagyveleg, Ganj, Vérteskozma. — **23-án:** Magyaralmás, Bakonyársárhány, Bakonykut, Balinka, Guttamási, Iszümér, Mór.

**Székesfehérváron 24-én:** Jenő, Nádaslándány, Sárkeszi, Csór, Absa, Velence, Sukoró. — **25-én:** Lovasberény, Pákoz, Serényes, Polgárdi, Csöcs. — **26-án:** Szabadbattyán, Felubattyán, Táo, Sárszentmiklós, Ulléda, Kápolnásnyék, Kisfalg, Bócs. — **27-én:** Inota, Iszakszentgyörgy, Gárdony, Moha, Nadap, Pátka, Sárkeresztes, Sopony. — **Zá-moly, Nagyláng.**

**Adony 28-án:** Rácalmás, Ráckeresztúr, Egers, Kisapostag, Nagy-perkát.

**— Nyilatkozott Fodor kiadótulajdonos.** Lapunk vasárnapj számában részletesen megírtuk Kámán Kálmán nyug. törzsőrmester ügyével kapcsolatosan dr. Molnár tb. főorvos és Fodor Gyula kiadótulajdonos esetét. Dr. Molnár tb. főorvos a nevezett törzsőrmester ügyében megtagadta a felvilágosítást Fodor kiadótulajdonosnak, aki ez ügyben nála járt információért. A főorvos becsületzavára állítja és esküvel is kész bizonyítani, hogy Fodor kiadó a helybeli lapok megbízottjának adta ki magát. A Fejérmegyei Napló, a Székesfehérvári Hírlap és a Székesfehérvár és Vidéke lapok közös nyilatkozatára Fodor kiadó is nyilatkozott, amelyben a következőket mondja:

### Nyilatkozat.

Molnár József dr. városi tb. főorvos, akinek a Kámán-ügyben való eljárását a leghiggadabb tárgyaló-gosszággal tetők szóvá, a székesfehérvári lapok szerkesztőinek a valótlan információt adta, hogy én a helybeli lapok nevében jártam el nála a kávéházban információ-ért, de ő megtagadta a felvilágosítást teljesen rend bízta, hogy milyertendenciával közöltem lapomban az esetet.

Miután a dolog természeténél fogva egyáltalán semmi szükség sem volt arról, hogy én — akinek saját lapom van és mással kartelviszonyban nem állok — másoknak a nevében járjak el; kijelentem, hogy a tisztiorvos éri iryanban tett kijelentése a valósággal homlok-egyenest ellenkezik. Molnár József dr. tisztiorvos most egyszere más-rol kezd beszélni, mint amit mi róla megírtunk és amiről tulajdonképen szó van.

Fodor Gyula.

Dr. Molnár tb. főorvos természetesen ezen nyilatkozat után is kijelentette, hogy fenntartja állításait, nevezetesen, hogy Fodor kiadó a helybeli lapok megbízottjának adta ki magát. Egyébként ő majd arról is gondoskodik, hogy állításait törvény előtt is megemeltelhesse. Ez a főorvos válasza Fodor nyilatkozatára. Ime a két nyilatkozat. A főorvos szerint Fodor hivatkozott a helybeli lapokra, Fodor pedig azt állítja, hogy nem hivatkozott. Az ügynek tehát így nem lehet vége. A főorvos gondoskodik arról, hogy folytatása legyen.

**Adakozzunk fehérmélt! Adományokat köszönettel fogad a Vöröskereszt egylet székesfehérvári fehérmélt osztálya. (Tüz-oltó lakatánya.)** ORTÉK 1515

**Székesfehérvári Városi Könyvtár**

# APOLLO

színház

Február 17-én 48-ik ékán:

1. A keményseprő, (humoros.)
2. R. U. 9., (aktuális.)
- 3.—4.—5.—6.

## Hercegi diadém.

(Drámá & felvonásban.)

7. Riportok a háborúból.
7. Az inspektor úr (humoros.)

**Az új perrendtartás** A Székesfehérvári kir. törvényszéknek folyó hó 15 én voltak az 1915. évi január hó 1-én életbe lépett új perrendtartás alapján az első tárgyalások. Ez alkalomból a törvényszéki és járásbírósi bírák teljes számban és az ügyvédek nagy része megjelent, a törvényszéki elnök lendületes szavakkal nyitotta meg az ülést és eszeltte, hogy a szóbeliség és közvetlenség az igazságszolgáltatás gyorsaságát és alaposágát nagymértékben fogja előmozdítani, hogy a bíróság ezután nem a hof, betűk és rideg formák korlátai mellett fog itélkezni, hanem a jogkereső felekkel közvetlen érintkezéssel fogja az igazságot kideríteni. Az ügyvédek nevében a kamara elnöke válaszolt és kiemelte, hogy a kir. törvényszék területén működő bírák a sommás eljárásban már két évtized óta fennálló szóbeliség és közvetlenség alkalmazásával a jogkereső közönségnek eddig is osztalan elismerését vívta ki magának és abbéli reménynek adott kifejezést, hogy a korszakot alkotó új törvény életbe léptével igazságszolgáltatásunk a legmodernebb alapokra lesz fektetve. Ezután a bírói és ügyvédi kar nevében melegehangú sürönyben üdvözölték az igazságügyminisztert, mint a törvény életbe léptetőjét, az ünnepélyes megnyitás után a rendes tárgyalások kezdődtek.

**Jótekingyűei előadás Fülén.** Nagyszerű előadást tartottak Fülén a Vöröskereszt javára a rk. iskola helyiségében. *Bezőky József* plébános üdvözölte a nagyszámban egybegyűlt közönséget, ki után *Hochreitler Kázmér*, kesenei plébános tartott élvezetes előadást a legaktuálisabb témáról, a háborúról. A műsoron szerepelt: *Molnár Aladár*, ki meleg értekezéssel szavazta el Váradi Balog L. Tábóri posta című versét, majd közikívánatra egy saját szerzeményű kagacigató monológot adott elő; *Panger János* kifogástalan előadásban adta Petőfi egy hazafias versét; *Sziklay Margit* nagy hatást ért el felolvasásával; az ünnepély nagyon kedvessé tették azok az énekszámok, melyeket az iskolás gyermekek Szijártó Károly tanító vezetésével énekeltek nagy ügyességgel és kifogástalanul. Az ünnepély végén Vas Imre szavalt Petőfi-író egy nagyhatalú szép verset; az ünnepség tiszta jövedelmét a Vöröskereszt javára fordítják.

**— Az innsbrucki egyetemi magyar ifjak szerkesztőségünkhez.** *Gálfy László innsbrucki (Silgasse 2.)* egyetemi hallgató az összes egyetemi hallgatók nevében, akik az ottani hadikórházban mint önkéntes ápolók működnek, levelet írt szerkesztőségünkhöz, amelyben az ottani magyar sebesültek részére olvasni-valót (Szent István-társulat, Nép-szövetség kiadványait) kér. Pénzt és egyéb adományokat is szívesen fogadnak a lelkes magyar ápolók. Az adományokat a feni címre kell küldeni.

**— Rövid hírek.** *Jegyváltás.* Mult év március 3-án távozott vármegyénkbeli Szalai Kálmán izsakaszenyőgyörgyi volt segédjegyző, Sváb Kálmán tanító fia Zalavármegyébe Szentpéterúr körjegyzőséghez, ahol most jegyzővé választották meg.

**Szemlebadás.** A dunabogdányi Mária-Egységlet a helybeli hadbavonultak családtagjainak segélyezésére szemlebadást rendezett. A szereplők közül különösen dicséretet érdemelnek Zeller Rózsa, Pizsg Agatha,

Lang Mariska, Herr Pepi, Bonifert Mariska, Wetzberger Bori s a német darabban Vogel Magdus, Kreis Róza és Spanisberger Bözsi. A tisztja jövedelme 113 korona.

**A város költségvetését** a beügy miniszter jóváhagyta. **A városi helyépszedő** 15. százelékos drágasági pótlék iránti kérelmét a város akceptálta.

**Kukoricatölvajok.** Kovács Mihály és Jabola József 20 éves ráchégyi lakos napszámások 4 zsák kukoricát loptak a szőlőhegyen. Eppen amikor morzsolták, megjelent náluk Menyey hegyér, akit 1 korona 20 fillérrel meg akartak vesztegetni. A rendőrség Kovács Mihály és Jabola József ellen megindította az eljárást.

**Felvágottak saját nagyvasztekében. Borok, pezsgők, rumok és likörök; kukorkák, tea-sütemény, Münchener Szalvator sör. Pénteken balatoni szülő Gebauer Testvéreknek, Kossuth-utca. Telefon 340.**

**— Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult** szer a dr. Störk-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. **Kapható Szüts Róbert „Magyar Korona” gyógyszertárban Székesfehérvár Városházter.**

**PIUMEI kávébehozatal SZÉKESFEHÉRVÁR** (BARATOK ÉPÜLTÉJE) ::

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénagyörköldé! Telefon 250.

**SZINHÁZ.**

**Hercegi diadém.** Oldendorf nagyhercegségben egy ékszerkiállítás keretében Oldendorff nagyhercegnő is szemlére teszi ékszereit, amelyeket Hannie és Georg veszedelmek ékszerolvajok eilopnak. Bronson detektív üldözi őket, míg végre, veszedelmes izgalmas hajszá után elfogja a tolvajokat. Szerdán és csütörtökön mutatja be ezt a nagy-szabású filmet az Apolló, különböző háborus aktualitások és több humoros kép keretében. Jegyek mindkét estére válthatók Krausz Verona dohánytözsdéjében.

**Szerkesztői üzenet.**

**Szalai Istvánné Csakvár.** A katonai parancsnokság Blazsek Józsefről eddig semmiféle hivatalos értesítést nem kapott. Van azonban egy hasonló nevű Blazsek Antal vértesboglári születésű, 1887-ben született, ez megsebesült. Bővebbet azonban erről sem tudnak.

**Gálfy, Innsbruck.** Kész örömmel tettünk eleget a kérésnek. **H. I. Mariaháza-Solt.** A katonai parancsnokság bővebb meghatározásokat kér H. I-ről, akkor talán tud felvilágosítani a kérésre.

**K. Sándor Baja.** Sok köszönet és üdvözlét. Nincs semmi különös. A lapot megindítottuk.

**Z... István, Hindenburg-nagysáhu.** A derék 69-esek üdvözlétét viszonozva köszönjük. M. hadnagynak érdekes Hindenburg-nagysáhu eseteit élvezettel olvassák a fehérváriak. Fővárosi lapok is átveszik tőlünk.

**P. I. Lovasberény.** A tudósítást köszönjük.

**L. F. Bodajk.** A részvények szelvényei még nem válthatók be.

**K. I. déli harctör.** Mindig pontosan elindul. Talán a tábori postának nagyon rossz az utja.

1789/1915 szám.

**Árlejteségi hirdetmény.**

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága a város határában és kezelése alatt levő sorompókon kívüli utaknak 1915, 1916 és 1917 években leendő fenntartására i-III kimutatásokban kitüntetett zuzottkó mennyiségnek a városi bányákhoz leendő szállítására és rostált kavics árára és szállítására nyilvános szóbeli árlejtes utján leendő vállalatba adását határozván el, ezen árlejtes megtartására 1915 évi február hó 27-ik napjának délelőtt 9 óráját a városház I. emelet 10 számú gazdasági tanácsosi hivatal helyiségébe kiüzöm.

**I. számú kimutatás:**

1. Seregélyesi utra 200 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 6 K.
2. Adonyi utra 70 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 6 K.
3. Fiskális utra 50 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 5 K.
4. Borjukutai utra 30 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 5 K.
5. Turcszásaki utra 20 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 5 K.
6. Kiskuti utra (régi szakasza) 50 (2 kméteres) halom zuzottkó á. 5 K., összesen 420 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvarozással 2370 korona kiküáltási ár 2370, korona, bánatpénz 237 K.

**II. számú kimutatás.**

1. Urhidai utra 50 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 8 K.
2. Táczy utra 60 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 9 K.
3. Sárkereszturi utra 200 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvar á. 9 K. összesen 310 (2 kméteres) halom zuzottkó fuvarozással 2740 korona. Kiküáltási ár 2740 K. bánatpénz 274 korona.

**III. számú kimutatás.**

1. Zámolyi utra 130 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása á. 980 K.
2. Móri utra 120 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása á. 980 K.
3. Kereszt töltésre 40 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása á. 780 K.
4. Mohai utra 60 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása á. 580 K.

5. Szent Györgyi utra 20 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása á. 680 K. Összesen 370 (2 kméteres) halom rostált gödör kavics ára és fuvarozása 3246 K. kiküáltási ár 3246 K. bánatpénz 324 K.

A bánatpénz készpénzben, vagy helybeli takarékpénztári, illetve kereskedelmi bank, vagy az előző napi budapesti tőzsdéi árfolyam szerint számítandó óvadékképes értékpapirokban teendő le.

Az árlejteségi egységi ár után számítandó százalékokban tetethetnek ajánlatok.

Az elvállalt munklát vállalkozó által ez év november hó 30-ig multhatatlanul befejezendők.

Az árlejteségi egyéb feltételei alulírott hivatalos helyiségében (Városház I. emelet 10 sz.) a hivatalos órákban bármikor betekinthetők.

Szfehérvárott, 1915 febr. 13 án.

Námessy János sk. tanácsos.

**APRÓHIRDETÉSEK.**

**Egy tisztességes, intelligens fiatal özvegy,** aki mindenben járás, megfelelő házvezetőnő állást keres. Kitűnően főz. Megkeresések Székesfehérvár, Haltér 21. sz. alá kértnek.

**3 buzaöld** az alsótelekben kukorica alá bérbeadó. Tudakozódni lehet Sörpince utca 20. sz. alatt.

**Egy kétszobás utcai őr lakás** a hozzátartozó mellék helyiségekkel együtt május 1-re kiadó. Bővebbet a Kümmel virágüzletben Kossuth utca.

**3 szobás emeleti utcai lakás** május 1-re kiadó. Bővebbet Simon György fűszerkereskedőnél.

**2 szobás lakás** villanyvilágítással előszobával május 1-re kiadó Királykut-utca 23 szám alatt.

**Turner Imre kárpitos és díszítő,** Lakatos utca 1. szám alatt. Mindenemü kárpitos és díszítőmunkát a legjutányosabb árban készíti.

**Gazdasági cseléd,** nem hadköteles nőien azonnal beléphet a sárpenetei plebánoshoz.

**Kétszobás utcai lakás** Gaztelep-utca 19. sz. alatt május 1-re kiadó.

**SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ**  
**:: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::**  
**BUTORÁRUCSARNOKA**  
 MINT AZ O. K. H. TAGJA  
 ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelegéig állandó  
**NAGYRAKTAR.**  
 Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival.  
 Elsőrendű műszaktalokok által felülbírált modern  
 háló-, ebéd-, salon- és nriszobák stb.  
**Állandó butorkiállítás!**  
 Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucarnokunkban kaphatók  
**TELEFON 258.** — **KOSSUTH-U. 10.**